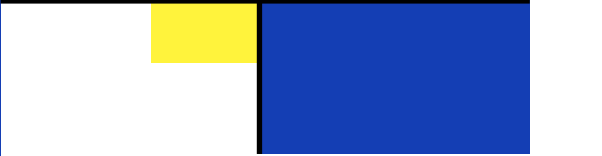

سازمان امور مالیاتی کشور

آشنایی با قانون و مقررات

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

شور حقوق مؤدیان مالیاتی

اصل (۱): *مودی محترم حق برخورداری از رفتار عادلانه، منصفانه و قانونمند را دارد.*

اصل (۲): *مودی محترم حق کسب اطلاع و راهنمایی را دارد.*

اصل (۳): *مودی محترم حق برخورداری از خدمات مطلوب مالیاتی را دارد.*

اصل (۴): *پانصدی ماهه اصل را زرداری و حفظ حریم خصوصی، حق مودی است.*

اصل (۵): *مودی محترم حق اعتراض، شکیات و تجدید نظر خواهی دارد.*

اصل (۶): *مودی حق اظهار نظر آزاد و ارائه پیشنهاد در مورد تقسیمات و فرآیندهای مالیاتی و اداری را دارد.*

سازمان امور مالیاتی کشور

معاونت درآمدهای مالیاتی

دقرا امور مؤدیان و خدمات مالیاتی

مرداد ماه ۱۴۰۰

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

بر اساس ماده ۱۰۵ قانون مالیات های مستقیم (ق.م.م) جمع درآمد شرکت ها و درآمد ناشی از فعالیت‌های انتفاعی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می‌شود، پس از وضع زبان‌های حاصل از منابع غیر معاف و کسر معافیت های مقرر در قانون، به استثنای مواردی که طبق مقررات دارای نرخ جداگانه‌ای می‌باشد، مشمول مالیات به نرخ بیست و پنج درصد (۲۵٪) خواهند بود.

تکالیف اشخاص حقوقی در قانون مالیات های مستقیم

اشخاص حقوقی مکلفند اقداماتی به شرح ذیل انجام دهند:

۱) با مراجعه به سامانه عملیات الکترونیکی مؤدیان مالیاتی (به نشانی www.tax.gov.ir) نسبت به ثبت‌نام الکترونیکی اقدام نمایند. مؤدیان محترم می‌توانند پس از انجام ثبت نام مرحله اول، نام کاربری و رمز عبور، دریافت و در نهایت مراحل ثبت نام خود را کامل نمایند. پس از تکمیل مراحل ثبت نام، مؤدیان از تسهیلات خدمات الکترونیکی نظیر تسلیم اظهارنامه‌های مالیاتی، پرداخت مالیات، تسلیم فهرست حقوق و فهرست معاملات فصلی، ابلاغ اوراق مالیاتی، امکان ثبت اعتراضات، استعلام بدهی مالیاتی و دریافت گواهی‌های مالیاتی از طریق سامانه‌های الکترونیکی مربوط، برخوردار خواهند گردید.

در حال حاضر؛ با ارتباط سامانه‌های الکترونیکی سازمان امور مالیاتی کشور و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، پس از تأسیس اشخاص حقوقی، اطلاعات هویتی مربوط، به سازمان امور مالیاتی کشور ارسال شده و در نظام مالیاتی به صورت خودکار پیش ثبت نام انجام می‌شود. پس از این مرحله، پیامک فعالسازی برای مؤدیان ارسال شده و ادامه فرآیند ثبت نام در سامانه‌های مالیاتی امکان پذیر خواهد بود.

۲) پرداخت حق تمبر. از ابتدای سال ۱۳۹۵ سهام و سهم الشرکه کلیه شرکت های ایرانی موضوع قانون تجارت به استثنای شرکت های تعاونی، بر اساس ارزش اسمی سهام یا سهم‌الشرکه به قرار نیم در هزار، مشمول حق تمبر (پیش از سال ۱۳۹۵ به قرار دو در هزار) می‌باشد.

تکنه ۱: حق تمبر سهام و سهم الشرکه شرکت ها باید ظرف مدت دو ماه از تاریخ ثبت قانونی شرکت و در مورد افزایش سرمایه و سهام اضافی از تاریخ ثبت افزایش سرمایه در اداره ثبت شرکت ها از طریق ابطال تمبر پرداخت شود. در غیر این صورت، متخلف علاوه بر اصل حق تمبر، معادل دو برابر آن جریمه خواهد شد.

تکنه ۲: شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار یا بازار خارج از بورس موضوع قانون بازار اوراق بهادار که از محل آورده نقدی یا مطالبات حال شده سهامداران افزایش سرمایه می‌دهند، از پرداخت حق تمبر موضوع ماده (۴۸) قانون مالیاتهای مستقیم معاف می‌باشند.

۳) ثبت و پلمپ دفاتر روزنامه و کل باید قبل از شروع سال مالی انجام شود. مؤدیان محترم می‌توانند با مراجعه به سامانه جامع ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری، درخواست خود جهت دریافت دفاتر را ثبت و مراحل لازم برای دریافت دفاتر پلمپ شده را براساس دستورالعمل موجود در سامانه مذکور طی نموده و کد رهگیری دریافت کنند.

همچنین در خصوص سایر دفاتر موضوع ماده (۱) آئین نامه اجرایی موضوع ماده (۹۵) قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ که به واسطه مقررات قانونی مربوط، استفاده از آنها در راستای انجام امور شرکت الزامی شده است، مقررات مذکور جاری می‌باشد.

۴) در اجرای ماده ۱۶۹ قانون مالیاتهای مستقیم، ضمن صدور صورتحساب برای معاملات خود، شماره اقتصادی (شناسه ملی) خود و طرف معامله را در صورتحساب ها، قرارداده‌ها و سایر اسناد مشابه درج و فهرست معاملات خود را به صورت فصلی تا یک ماه و نیم پس از پایان هر فصل طبق ترتیبات مورد نظر سازمان امور مالیاتی کشور از طریق سامانه عملیات الکترونیکی مؤدیان مالیاتی ارسال نمایند.

صورت حساب‌های صادره می‌بایست منطبق با انواع صورتحساب مندرج در ماده (۸) اصلاحی آئین نامه اجرایی موضوع ماده (۹۵) قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ باشد.
۵) پرداخت کنندگان حقوق، هنگام هر پرداخت یا تخصیص آن مکلفند مالیات متعلق را طبق مقررات محاسبه، کسر و « **تا پایان ماه بعد**» ضمن تسلیم فهرستی متضمن نام و نشانی دریافت کنندگان حقوق و میزان آن به اداره امور مالیاتی محل، پرداخت و در ماههای بعد فقط تغییرات را صورت دهند. تسلیم فهرست حقوق و پرداخت مالیات از طریق سامانه الکترونیکی انجام می‌شود.

۶) اشخاص موضوع تبصره ۹ ماده ۵۳ (اشخاص حقوقی و …)، در صورت پرداخت مال الاجاره، می‌بایست مالیات مربوط را در هر پرداخت، کسر و تا پایان ماه بعد به اداره امور مالیاتی محل وقوع ملک، بپردازد و رسید آن را به موجر تسلیم نمایند (اگر ملک بصورت رهن تصرف (بدون پرداخت مال الاجاره) واگذار شده باشد، کسر و پرداخت مالیات به تبع عدم پرداخت مال الاجاره متفی است).

۷) حداکثر ظرف مدت چهار ماه شمسی پس از پایان سال مالی، اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان متکی به دفاتر و اسناد و مدارک خود را به همراه فهرست هویت شرکاء و سهامداران و حسب مورد میزان سهم‌الشرکه یا تعداد سهام و نشانی هر یک از آن‌ها به صورت الکترونیکی به اداره امور مالیاتی که محل فعالیت اصلی شخص حقوقی در آن واقع است تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند.

۸) درصورت انحلال شخص حقوقی، مدیران تصفیه مکلفند، ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ انحلال (ثبت انحلال در اداره ثبت شرکتها) اظهارنامه مالیاتی آخرین دوره عملیات شخص حقوقی را تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند.

۹) اشخاص حقوقی، مکلف به ثبت کلیه معاملات و رویدادهای مالی و محاسباتی خود در دفاتر روزنامه و کل موضوع قانون تجارت هستند و باید دفاتر و اسناد مربوط را مطابق استانداردهای پذیرفته شده حسابداری، تحریر و نگهداری نمایند.

۱۰) کلیه اشخاص حقوقی مکلفند به ترتیبی که سازمان امور مالیاتی کشور مقرر می‌کند، نسبت به ثبت نام در سامانه مؤدیان اقدام نمایند. اشخاصی که مستقیماً با مصرف کننده نهانی ارتباط دارند، علاوه بر عضویت در سامانه مؤدیان، با رعایت مقررات مربوط؛ موظف به استفاده از پایانه فروشگاهی نیز می‌باشند.

اظهارنامه مالیاتی می‌بایست به صورت الکترونیکی از طریق سامانه عملیات الکترونیکی مؤدیان مالیاتی به نشانی **www.tax.gov.ir** تسلیم گردد. مؤدیان محترم مالیاتی می‌توانند با مراجعه به بخش اظهارنامه الکترونیکی این سامانه ، نسبت به تکمیل و ارسال اظهارنامه مالیاتی اقدام نمایند. پیش نیاز ارائه اظهارنامه الکترونیکی، تکمیل مراحل ثبت نام توسط مؤدیان می باشد. سازمان امور مالیاتی از طریق شماره تلفن ۱۵۲۶ (بدون پیش شماره) پاسخگوی سؤالات مؤدیان درخصوص مراحل تسلیم اظهارنامه های الکترونیکی می‌باشد.

تشخیص درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی

بر اساس ماده ۹۷ قانون مالیاتهای مستقیم، در فرآیند حسابرسی مالیاتی، مادامی که مستندات و دلایل متقن برای عدم پذیرش اظهارنامه مؤدی وجود نداشته باشد، اصل بر پذیرش اظهارنامه است. سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند اظهارنامه‌های مالیاتی را که با رعایت مقررات مربوط تنظیم شده باشد، بدون رسیدگی قبول نماید و تعدادی از آنها را بر اساس معیارها و شاخص‌های تعیین شده و یا بطور نمونه انتخاب و مورد رسیدگی قرار دهد. بطور کلی درآمد مشمول مالیات مؤدیان به شرح زیر محاسبه می‌شود:

(استهلاکات + هزینه‌های قابل قبول) - (سایر درآمدها + فروش کالا و خدمات) = درآمد مشمول مالیات

از عملکرد سال ۱۳۹۸ به بعد، به منظور تعیین درآمد مشمول مالیات مؤدیانی که به دلایلی نظیر عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی، عدم ارائه اسناد و مدارک حسابداری و صورت‌های مالی قابل رسیدگی، غیر شفاف بودن اظهارنامه مالیاتی و عدم پذیرش آن توسط سازمان امور مالیاتی کشور، انتخاب اظهارنامه بطور نمونه و … مورد رسیدگی قرار می‌گیرند، اقداماتی شامل موارد زیر انجام می‌شود:

- اظهارنامه برآوردی بر اساس اطلاعات موجود در سامانه‌های اطلاعاتی سازمان امور مالیاتی کشور و یا میزان فعالیت مؤدی بطور سیستمی یا حسابرسی توسط حسابرسان مالیاتی تهیه می‌گردد.

- از سایر روشهای حسابرسی (نظیر بررسی سوابق مالیاتی مؤدی، اطلاعات مکتسبه از گزارش بازرسی انجام تحقیقات میدانی از محل فعالیت مؤدی، صورتحساب‌های بانکی و …) و یا حسب مورد استفاده از نسبت فعالیت مشاغل مشابه در سامانه‌های مالیاتی و یا نسبتی که هر ساله توسط سازمان امور مالیاتی کشور (با توجه به اطلاعات موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی این سازمان و نیز اطلاعات ارائه شده توسط سایر مراجع) تعیین می‌شود، درآمد مشمول مالیات مؤدیان تعیین می‌شود.

در اجرای ماده ۲۷۲ قانون مالیاتهای مستقیم علاوه بر شرکتهای موضوع بند (الف) و (د) “قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذی صلاح به عنوان حسابدار رسمی” شامل شرکتهای پذیرفته شده یا متقاضی پذیرش در بورس اوراق بهادار و شرکتها و مؤسسات موضوع بند (الف) و (ب) ماده (۷) اساسنامه قانونی سازمان حسابرسی، کلیه واحدهای تولیدی، بازرگانی و خدماتی به شرح ذیل، ملزم به ارائه صورتهای مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران همراه با اظهارنامه مالیاتی و یا حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از مهلت انقضای ارائه اظهارنامه مالیاتی می‌باشند و در صورت عدم انجام تکالیف مقرر در ماده قانونی فوق، مشمول جریمه‌ای معادل بیست درصد (۲۰٪) مالیات متعلق خواهند بود.

۱- اشخاص حقیقی و حقوقی بر اساس نوع فعالیت

- شعب و دفاتر نمایندگی شرکت‌های خارجی که در اجرای قانون اجازه ثبت شعبه یا نمایندگی شرکت‌های خارجی مصوب ۱۳۷۶، در ایران ثبت شده‌اند.

- شرکتهای سهامی عام و شرکت‌های تابعه و وابسته به آن‌ها

- شرکت‌های سرمایه گذاری (هلدینگ) و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها

- موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی و شرکتها، سازمان‌ها و موسسات تابعه و وابسته به آن‌ها

۲- اشخاص حقیقی یا حقوقی بر اساس حجم فعالیت

سایر اشخاص حقیقی و حقوقی (شامل شرکتهای سهامی خاص و سایر شرکتها و همچنین موسسات انتفاعی غیرتجاری، شرکتها و موسسات تعاونی و اتحادیه‌های آنها و اشخاص حقیقی که طبق مقررات قانونی مربوط، مکلف به نگهداری دفاتر قانونی می‌باشند) که بر اساس آخرین اظهارنامه تسلیمی خود، جمع کل ناخالص درآمد (فروش و یا خدمات اعم از عملیاتی و غیر عملیاتی) آنها بیش از ۸۰ میلیارد ریال (در مورد شرکتهای پیمانکاری، دریافتی بابت پیمان‌های منعقد شده بیش از ۸۰ میلیارد ریال) یا جمع دارایی‌های آنها (جمع ستون بدنهکار ترازنامه) بیش از ۱۵۰ میلیارد ریال باشد.

تکالیف مذکور در خصوص اشخاص موضوع بندهای فوق که شروع سال مالی آنها بعد از تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۱ می‌باشد، لازم الاجرا است.

صورت‌های مالی حسابرسی شده و مطالب مذکور در گزارش‌های حسابرسی و بازرسی قانونی که در چارچوب مقررات قانون مالیاتهای مستقیم تنظیم شده باشد، می‌تواند برای تشخیص درآمد مشمول مالیات اشخاص یاد شده توسط ادارات مالیاتی مورد استفاده و استناد قرار گیرد.

هزینه‌های قابل قبول مالیاتی

هزینه‌هایی برای تشخیص درآمد مشمول مالیات، قابل قبول خواهند بود که:

۱- در حدود متعارف، متکی به مدارک باشند.

۲- منحصراً مربوط به تحصیل درآمد در دوره مالی مربوط، با رعایت حد نصابهای مقرر قانونی باشند.

تکته ۱: هزینه های مربوط به درآمدهایی که از پرداخت مالیات معاف یا مشمول مالیات با نرخ

صفر بوده یا با نرخ مقطوع محاسبه می شود، به عنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی شناخته نمی‌شوند.

تکته ۲: از تاریخ ۱۳۹۵/۱/۱ به بعد پذیرش هزینه‌های پرداختی قابل قبول مالیاتی موضوع قانون مالیاتهای مستقیم که به شیوه تهاتری انجام نشود، از مبلغ ۵۰ میلیون ریال به بالا منوط به پرداخت یا تسویه وجه آن از طریق سامانه بانکی می باشد. لذا در صورتی که هزینه‌های پرداختی نقدی بیش از پنجاه میلیون ریال که از طریق سیستم بانکی انجام نشده باشد، از نظر مالیاتی قابل قبول نخواهد بود. این حکم به سایر هزینه های انجام شده که از سایر طرق تسویه و یا تهاتر می‌گردد، قابل تسری نمی‌باشد.

برخی از هزینه‌های قابل قبول، بر اساس ماده (۱۴۸) ق.م.م عبارتند از:

- قیمت خرید کالای فروخته شده و یا قیمت خرید مواد مصرفی در کالا و خدمات فروخته شده.
- هزینه‌های استخدای متناسب با خدمت کارکنان بر اساس مقررات استخدامی و به شرح بند (۲) ماده (۱۴۸) ق.م.م.
- کرایه محل مؤسسه، اجاره بهای ماشین آلات و ادوات مرتبط در صورتی که اجاری باشد.
- مخارج سوخت، برق، روشنایی، آب، مخاربات و ارتباطات.
- وجوه پرداختی بابت انواع بیمه مربوط به عملیات و دارای مؤسسه.
- مخارج حمل و نقل و هزینه های ایاب و ذهاب، پذیرایی و انبارداری.
- صد درصد (۱۰۰٪) هزینه‌های انجام شده در جهت احداث و تجهیز و توسعه و مناسب سازی تمامی مراکز توانبخشی، نگهداری و مراقبتی، حرفه آموزی، آموزشی، کارآفرینی، رفاهی و مسکن مورد نیاز افراد دارای معلولیت با تأیید سازمان بهزیستی کشور

برای اطلاع از مشروح هزینه های قابل قبول، به ماده ۱۴۸ ق.م.م، آئین نامه‌ها و بخشنامه‌های مربوط مراجعه شود.

محاسبه استهلاک دارایی‌ها

آن قسمت از دارایی های استهلاک پذیر (شامل دارایی هایی از قبیل دارایی های ثابت مشهود و نامشهود، سرمایه گذاری بلند مدت و دارایی زیستی مولد) که بر اثر به کارگیری یا گذشت زمان یا سایر عوامل و بدون توجه به تغییر قیمت ها، ارزش آن تقلیل می یابد و همچنین هزینه‌های تأسیس، قابل استهلاک بوده و هزینه استهلاک آنها جزء هزینه های قابل قبول مالیاتی تلقی می‌شود. برخی از نکات قابل توجه در محاسبه استهلاک دارایی‌ها به شرح ذیل می‌باشد:

- در صورتی که بر اثر فروش مال قابل استهلاک یا مسلوب المنفعه شدن ماشین آلات، زبانی متوجه مؤسسه گردد، زیان حاصل معادل ارزش مستهلک نشده دارایی منهای حاصل فروش (در صورت فروش) یکجا قابل احتساب در حساب سود و زیان همان سال است.
- مخارج مربوط به تعمیر اساسی دارایی در زمان انجام هزینه به ارزش دفتری دارایی، اضافه و در طول باقیمانده عمر مفید دارایی، قابل استهلاک خواهد بود. مخارج مربوط به تعمیر اساسی دارایی‌های ثابت که پس از پایان عمر مفید دارایی انجام می‌شود، در سال انجام مخارج، قابل استهلاک است.

- مبدأ محاسبه استهلاک دارایی‌ها از ابتدای ماه بعد از بهره برداری می‌باشد.

- هزینه تأسیس در سال تأسیس به میزان صد درصد قابل استهلاک است.

- هزینه‌های قبل از بهره‌برداری (به استثناء هزینه‌هایی که طبق استانداردهای حسابداری قابل احتساب در بهای تمام‌شده دارایی‌های استهلاک پذیر باشد) در سال انجام هزینه به حساب هزینه دوره منظور می‌گردد.

- روش‌های خط مستقیم، مانده نزولی و تعداد تولید یا کارکرد، برای محاسبه استهلاک قابل قبول هستند.

- چنانچه قیمت تمام شده یک دارایی تحصیل یا ایجاد شده، کمتر از ده درصد حد نصاب معاملات کوچک موضوع قانون برگزاری مناقصات در آن سال باشد، در سال تحصیل یا ایجاد، قابل استهلاک خواهد بود.

- دارایی‌هایی که قیمت تمام شده آنها بطور کامل مستهلک شده، تا زمانی که در مالکیت مؤسسه باشند باید بهای تمام شده و میزان استهلاک انباشته آنها به طور کامل در حسابه‌ها و دفاتر مؤسسه نشان داده شود.

- دارایی نا مشهود (یک دارایی قابل تشخیص غیر پولی و فاقد ماهیت عینی) با عمر مفید نامحدود، به لحاظ مالیاتی قابل استهلاک نمی‌باشد.

تکته: افزایش بهای ناشی از تجدید ارزیابی دارایی های اشخاص حقوقی، با رعایت استانداردهای حسابداری، مشمول پرداخت مالیات بردرآمد نیست و هزینه استهلاک ناشی از افزایش تجدید ارزیابی نیبز به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی نمی شود. پوشش زیان از محل مزاد تجدید ارزیابی، انتقال این‌ مزاد به حساب سود و زیان یا اندوخته یا توزیع آن به هر شکل بین صاحبان سرمایه، به منزله عدم رعایت استانداردهای حسابداری و همچنین تحقق درآمد در آن سال است و مشمول مالیات بر درآمد خواهد بود.

توجه: اطلاعات تکمیلی در خصوص محاسبه استهلاکات، نحوه اعمال تغییرات و جداول مربوط از وبگاه سازمان امور مالیاتی کشور به نشانی intamedia.ir قابل دریافت است.

مراجع حل اختلاف مالیاتی

- در مواردی که مؤدی نسبت به برگ تشخیص مالیات ابلاغ شده معترض باشد، می تواند ظرف مدت سی روز از تاریخ ابلاغ، شخصاً یا به وسیله وکیل تام الاختیار خود به اداره امور مالیاتی مراجعه و با ارائه دلایل و اسناد و مدارک، کتباً تقاضای رسیدگی مجدد نماید. در صورتی که مسئول مربوط، دلایل و اسناد و مدارک ابرازی را در تعدیل درآمد، مؤثر تشخیص دهد و نظر او مورد قبول مؤدی قرار گیرد، مراتب پشت برگ تشخیص، منعکس و به امضاء مسئول مربوط و مؤدی رسیده و پرونده امر از لحاظ میزان درآمد مشمول مالیات مختومه تلقی می‌گردد.

- هرگاه دلایل و اسناد و مدارک ابرازی در رد یا تعدیل درآمد مندرج در برگ تشخیص مؤثر واقع نگردد، پرونده به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع خواهد گردید و رأی هیأت با اکثریت آراء قطعی و لازم الاجرا است. مگر اینکه ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی، از طرف مأموران مالیاتی مربوط یا مؤدی، مورد اعتراض کتبی قرار گیرد. در این صورت پرونده جهت رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر محول خواهد شد. در این مرحله مؤدی مکلف است مقدار مالیات مورد قبول را در همان مهلت مقرر، پرداخت و نسبت به مزاد بر آن، اعتراض خود را تسلیم نماید.

معافیت های مالیاتی

از تاریخ ۱۳۹۵/۱/۱ رویکرد معافیت‌های مالیاتی تغییر یافته و در اغلب موارد معافیت ها با مالیات به نرخ صفر جایگزین شده است. در این روش مؤدیان مشمول معافیت، به کلیه تکالیف مالیاتی مشابه سایر مؤدیان، عمل نموده و سازمان امور مالیاتی پس از تعیین درآمد مشمول مالیات، مالیات را با نرخ صفر محاسبه می‌کند.

- طبق بند (ت) ماده ۱۳۲ ق.م.م و تبصره (۱) ماده (۱۴۶) مکرر ق.م.م تسلیم اظهارنامه مالیاتی (شامل ترازنامه و حساب سود و زیان طبق نمونه سازمان امور مالیاتی) و دفاتر و اسناد و مدارک موضوع ماده (۹۵) ق.م.م در موعد مقرر قانونی، شرط برخورداری از *نرخ صفر* و هرگونه معافیت و مشوق مالیاتی برای اشخاص حقوقی (اعم از فعالان اقتصادی مناطق آزاد و یا سایر مناطق کشور) می‌باشد.

- مالیات با نرخ صفر صرفاً شامل درآمدهای ابراز شده می‌باشد و به درآمدهای کتمان شده تعلق نمی‌گیرد.**

اشخاص حقوقی با توجه به نوع فعالیت خود حسب مورد می توانند از معافیت‌های مالیاتی قانون مالیاتهای مستقیم که برخی از آنها در جدول زیر درج شده است، استفاده نمایند. استفاده از هر یک از معافیت‌های زیر حسب مورد منوط به اخذ مجوز از مراجع ذیربط

ردیف	ماده قانونی	برخی از درآمدهای معاف از مالیات (و یا مالیات با نرخ صفر)
۱	۱۳۲	درآمد ابرازی ناشی از فعالیت‌های تولیدی و معدنی اشخاص حقوقی غیر دولتی، درآمدهای خدماتی بیمارستان‌ها، هتلها و مراکز اقامتی گردشگری
۲	۱۳۳	صد درصد (۱۰۰٪)درآمد صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی و همچنین شرکت‌های تعاونی روستایی، عشایری، کشاورزی، صیادان، کارگری، کارمندی، دانشجویان و دانش آموزان و اتحادیه‌های آنها
۳	۱۳۴	درآمد حاصل از تعلیم و تربیت مدارس غیر انتفاعی، آموزشگاههای فنی و حرفه‌ای آزاد، دانشگاهها و مراکز آموزش عالی غیر انتفاعی و مهد کودک در مناطق کمتر توسعه یافته و روستاها و درآمد موسسات نگهداری معلولین ذهنی و حرکتی و همچنین درآمد باشگاهها و مؤسسات ورزشی دارای مجوز از سازمان تربیت بدنی
۴	۱۳۸ مکرر	معافیت از پرداخت مالیات بر درآمد معادل حداقل سود مورد انتظار عقود مشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار برای تأمین کنندگان آورده نقدی جهت تأمین مالی پروژه- طرح و سرمایه در گردش بنگاههای تولیدی در قالب عقود مشارکتی
۵	۱۳۹	موقوفات، نذورات، پذیره، کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیر نقدی اماکن متبرکه به تشخیص سازمان اوقاف و امور خیریه، کمکها و هدایای دریافتی نقدی و غیر نقدی جمعیت هلال احمر، صندوق‌های پس انداز بازنشستگی و سازمانها و صندوقهای بیمه، مدارس علوم اسلامی، نهادهای انقلاب اسلامی، درآمد اشخاص از محل وجوهات شرعی، فعالیتهای مذهبی، فعالیت موسسات خیریه و عام المنفعه که به ثبت رسیده‌اند، انجمنهای مذهبی وابسته به اقلیتهای دینی، فعالیتهای انتشاراتی، مطبوعاتی و قرآنی
۶	۱۴۱	۱۰۰٪ درآمد حاصل از صادرات خدمات و کالاهای غیر نفتی و محصولات بخش کشاورزی و ۲۰٪ صادرات مواد خام (مشروط بر بازگرداندن ارز حاصله به چرخه اقتصادی کشور)
۷	۱۴۲	درآمد کارگاههای فرش دستباف و صنایع دستی و شرکتهای تعاونی و اتحادیه‌های تولیدی مربوط
۸	۱۴۳	۱۰٪ مالیات بر درآمد حاصل از فروش کالاها در بورس کالا و ۱۰٪ مالیات بر درآمد شرکتهایی که سهام آنها در بورسهای داخلی یا خارجی پذیرفته شده‌اند و همچنین ۵٪ مالیات بر درآمد شرکتهایی که سهام آنها در بازار خارج از بورس داخلی یا خارجی پذیرفته شده‌اند
۹	۱۴۵	سود یا جوایز متعلق به سپرده‌های بانکی، اوراق مشارکت، اوراق قرضه دولتی و اسناد خزانه

اهم تشویقات مالیاتی

ردیف	موضوع	تشویقات مالیاتی
۱	مؤدیانی که به تکالیف قانونی خود راجع به تسلیم به موقع اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان و پرداخت یا ترتیب پرداخت مالیات طبق اظهارنامه یا تراز نامه و حساب سود و زیان و حسب مورد، ارائه به موقع دفاتر و اسناد و مدارک خود اقدام نموده‌اند، هرگاه برگ تشخیص مالیاتی صادره را قبول یا با اداره امور مالیاتی توافق نمایند و نسبت به پرداخت یا ترتیب پرداخت آن اقدام نمایند.	معافیت از ۸۰٪ جرایم متعلقه مقرر در ق.م.م
۲	پرداخت یا ترتیب پرداخت مالیات توسط مؤدیان ردیف ۱ فوق الذکر ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ برگ قطعی مالیات	معافیت از ۴۰٪ جرایم متعلقه مقرر در ق.م.م
۳	پرداخت علی الحساب بابت مالیات بر عملکرد در هر سال مالی قبل از سررسید مقرر در ق.م.م	جایزه ای معادل ۱٪ مبلغ پرداختی به ازای هر ماه تا سررسید مقرر
۴	افزایش درآمد ابرازی مشمول مالیات نسبت به درآمد ابرازی مشمول مالیات سال گذشته مشروط بر تسویه بدهی مالیاتی سال قبل و ارائه اظهارنامه مالیاتی مربوط به سال جاری در مهلت مقرر قانونی	به ازاء هر ده درصد (۱۰٪) افزایش، یک واحد درصد و حداکثر تا پنج واحد درصد، کاسته شدن از نرخ مالیاتی مربوط

اهم جرایم مالیاتی

ردیف	موضوع	جریمه متعلقه
۱	پرداخت مالیات پس از سر رسید مقرر	به ازاء هر ماه ۲/۵٪ مالیات
۲	عدم تسلیم اظهارنامه	۳۰٪ مالیات متعلق (غیر قابل بخشودگی)
۳	کتمان درآمد یا ابراز هزینه‌های غیر واقعی در اظهارنامه تسلیمی	۳۰٪ مالیات متعلق به درآمد کتمان شده یا هزینه غیر واقعی (غیر قابل بخشودگی)
۴	عدم تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان	۲۰٪ مالیات برای هریک از موارد مذکور
۵	عدم ارائه دفاتر قانونی	۲۰٪ مالیات
۶	عدم تسلیم فهرست دریافت‌کنندگان حقوق ظرف مهلت مقرر	۲٪ حقوق پرداختی
۷	عدم پرداخت مالیات حقوق و مالیات تکلیفی (موضوع تبصره ۹ ماده ۵۳، تبصره ۲ ماده ۱۰۳ و ماده ۱۰۷) ظرف مهلت مقرر	۱۰٪ مالیات پرداخت نشده در موعد مقرر و ۲/۵٪ مالیات به ازای هرماه تاخیر از سررسید پرداخت
۸	عدم صدور صورتحساب یا عدم درج شماره اقتصادی خود و طرف معامله، یا استفاده از شماره اقتصادی خود برای معاملات دیگران یا شماره اقتصادی دیگران برای معاملات خود	۲٪ مبلغ مورد معامله
۹	عدم ارائه فهرست معاملات انجام شده و قرارداده‌ا در سامانه مربوط در مهلت مقرر (موضوع ماده ۱۶۹ ق.م.م)	۱٪ مبلغ معاملات
۱۰	عدم ارائه گزارش حسابرسی مالی موضوع ماده ۲۷۲ در مهلت مقرر	۲۰٪ مالیات متعلق